Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 222. Brașovŭ, Sâmbătă 8 (20) Octomvrie 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Octomvrie 1888 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Congresulŭ și chiămarea lui.

(Articululŭ finalŭ).

Brașovŭ, 7 Octomvrie v.

Este învederatŭ, că congresulŭ naționalŭ-bisericescŭ, în a căruia competință cade a duce și conduce trebile bisericescĭ administrative, economice, școlare și fundaționale, trebue sĕ procédă în activitatea sa pe temeiulŭ unorŭ principii tarĭ și nerĕsturnabile.

Aceste principii ni-le indică și discursulŭ de deschidere alŭ Escelenției Sale Metropolitului, rostitŭ la 1 Octomvre a. c., în care se accentuéză cu deosebire „conservarea, întărirea și prosperarea bisericei" și se reclamă „combinarea mĕsurilorŭ ulteriore pentru perfecționarea organismului bisericescŭ."

Este vorba prin urmare de interesele de viață ale bisericei și acestea nu se potŭ conserva, apĕra și promova decâtŭ numai și numai cultivândŭ religiositatea, moralitatea și virtutea națională în sînulŭ preoțimei și a poporului credinciosŭ.

Căci înzadarŭ va lua hotărîrĭ congresulŭ, décă nu va fi cine sĕ le înțelégă, sĕ se pĕtrundă de ele și sĕ le esecute cu sfințeniă și cu consciențiositate.

N'ajunge ca archiereii noștri sĕ dea unora séu altora câte unŭ frumosŭ brêu roșu spre a face dintr'ênșii apostolĭ adevĕrațĭ și luptătorĭ desinteresațĭ pentru binele obștescŭ. Dinpotrivă esperiența durerósă din trecutŭ ne învață, că cei ce au alergatŭ după brêne roșii de multe-orĭ au fostŭ pĕtrunșĭ și condușĭ de tóte mai curêndŭ, decâtŭ de zelulŭ apostolicŭ pentru înaintarea bisericei și pentru luminarea poporului credinciosŭ.

Nu-i destulŭ sĕ se ia în primire de către autoritățile superióre câte unu raportŭ frumosŭ scrisŭ despre mersulŭ afacerilorŭ bisericescĭ și școlare în cutare séu cutare comună, pentru ca sĕ fiă sigure, că se face progresŭ și că scopulŭ sublimŭ alŭ bisericei este atinsŭ.

Nu suntŭ de ajunsŭ formele góle spre a ajunge scopurĭ așa de marĭ și dumnedeescĭ, ci numai spiritulŭ este, care dă formelorŭ viĕță, numai elŭ póte sĕ înțelégă, sĕ pĕtrundă și sĕ creeze, și acestŭ spiritŭ este spiritulŭ apostolicŭ, spiritulŭ înțelegerei, alŭ înțelepciunii și alŭ temerei de Dumnedeu, e spiritulŭ ce légă inimă cu inimă și le însuflețesce pentru fapte bune și mărețe, este spiritulŭ de jertfire pentru totŭ ce e nobilŭ, folositorŭ și frumosŭ, este spiritulŭ modestiei și alŭ lăpĕdării de sine, pentru ca sĕ se pótă ajunge marea țîntă, este c'unŭ cuvêntŭ spiritulŭ conservării și alŭ progresului naționalŭ, care a încăldițŭ în tóte timpurile suflete mărețe ale apostolilorŭ bisericei române.

Căcĭ dice sf. evangeliă: „Așa sĕ lumineze faptele vóstre înaintea ómenilorŭ, ca vĕdêndu-le sĕ laude pe Tatălŭ celŭ cerescŭ."

Acésta se referă în specialŭ la propagatorii cuvêntului lui Dumnedeu. Faptele lorŭ sĕ aibă unŭ motorŭ sfântŭ și acesta nu póte fi altulŭ, decâtŭ spiritulŭ de care amŭ vorbitŭ.

Representanții bisericei au sfânta chiămare de a veghia, ca de lumina ochilorŭ lorŭ, ca sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică scădere în biserică acestŭ spiritŭ adevĕratŭ apostolicŭ.

De vorŭ cumpĕni ei însĕ faptele preoțilorŭ noștri și de vorŭ esamina motivele, carĭ le-au datŭ nascere, la ce resultatŭ va ajunge în fórte multe casurĭ și ce icónă va dobêndi congresulŭ despre cele ce se petrecŭ în sînulŭ bisericei?

In locŭ de spiritulŭ înțelegerei, alŭ dragostei frățescĭ și alŭ temerei de Dumnedeu, va găsi spiritulŭ vrajbei, alŭ urei și alŭ tărădelegilorŭ; în locŭ de spiritulŭ modestiei și alŭ lăpĕdării de sine, va întêmpina spiritulŭ arogantei și alŭ îndĕrătniciei, alŭ egoismului și alŭ vanității personale; în locŭ de spiritulŭ de jertfire va afla fórte de multeorĭ spiritulŭ mârșavŭ alŭ mamonei, alŭ simoniei și alŭ corupțiunei.

Și care este isvorulŭ primordialŭ, de unde rĕsarŭ tóte aceste rele în biserică, carĭ dărapănă religiositatea, moralitatea și moravurile bune ale poporului?

Ilŭ vomŭ numi cu puține cuvinte: acestŭ isvorŭ veninosŭ și destructorŭ suntŭ *abusurile și corupțiunile la alegerĭ.*

Este așa în firea constituțiunilorŭ, ca tóte sĕ se încépă dela alegerĭ și cu alegerile.

In cursulŭ celorŭ douĕdecĭ de anĭ, de când esistă organisațiunea constitutională a bisericei române gr. or., amŭ făcutŭ trista esperiență, că alegerile în biserică și luptele electorale, ce se încingŭ cu ocasiunea lorŭ, s'au apropiatŭ totŭ mai multŭ de nivelulŭ, pe care se află alegerile politice ale constituționalismului unguresců. Totŭ mai multŭ amŭ trebuitŭ sĕ vedemŭ, că și în biserică se punŭ în practică la alegerile de tóte categoriile prea de multe orĭ aceleașĭ mijlóce, carĭ nĭ-au amărîtŭ dilele și ne-au otrăvitŭ poporulŭ pe tĕrêmulŭ politicŭ.

Vedemŭ și în biserică lupte înverșunate și partide pasionate nu numai la alegerile de deputațĭ, ci și când e vorba sĕ se întregéscă o parochiă, unŭ protopopiatŭ vacantŭ și chiar și la alegerile de învĕțătorĭ.

Cum se potrivesce cu scopulŭ sublimŭ și dumnedeescŭ alŭ bisericei deslănțuirea pasiunilorŭ celorŭ mai dejositóre la alegerĭ? Este óre biserica chiămată sĕ formeze arena pentru luptele de partidă, de ure și de vrăjmășii necurmate, și nu este din contră chiămarea ei de a propaga pacea și iubirea, adevĕrulŭ și dreptatea?

Noi credemŭ, că în privința acésta nimenea nu va sta la îndoiélă, cu atâtŭ mai puținŭ representanții bisericei, carĭ trebue sĕ cunóscă tóte relele ce se ivescŭ cu ocasiunea alegerilorŭ.

Nu amŭ înregistratŭ numai odată în colónele acestei foi casurĭ când s'a constatatŭ, că la alegere de preotŭ etc. în comune rurale au învinsŭ seducțiunile, promisiunile, c'unŭ cuvêntŭ corupțiunea cu bĕuturĭ spirituóse și cu mituirĭ de banĭ.

Dér ce-i mai durerosŭ, amŭ fostŭ silițĭ sĕ constatămŭ, că nu s'a luatŭ nicĭ o mĕsură energică spre a face imposibile în viitorŭ asemenĭ fărădelegĭ. Și trebue sĕ

FOILETONULŬ „GAZETEI TRANSILVANIEI."

(5)

NIȚĂ DRAGĂ.

Schiță din viéța unui muncitorŭ.

„Ea dice că'sŭ beatŭ," adause Niță scurtŭ și apoi tăcu, căcĭ îi era silă sĕ vorbéscă. Vecina îi dise și lui „nópte bună" și se depărtă clătinândŭ din capŭ. Niță nu rĕspunse nimicŭ, ci se adună covrigŭ ca sĕ mai alunge durerile.

Bietulŭ omŭ începu sĕ sgribure de frigŭ.

Chiva aduse unŭ țolŭ și'lŭ aruncă pe tată-sĕu, care când simți se întórse érășĭ de către buștenŭ, și, cum se uita zăpăcitŭ, nu deosebì bine cine este.

„Vino în tindă taică, căcĭ acolea stai rĕu."

„Nu potŭ," dise Niță încetinelŭ, strînse țolulŭ pe lângă sine și tăcu, nu mai grăì nimicŭ.

Chiva fù mișcată. Intră în casă și sta mâhnită în inima ei și nu dormì tótă nóptea, căcĭ în mai multe rêndurĭ eșì afară sĕ învălésca pe sĕrmanulŭ tată-sĕu.

IV.

Era Duminecă.

Sórele rĕsărise, dér în curtea lui Niță nu ajunseseră radele lui dătătóre de căldură, pentru că în vecinĭ, în fața sórelui, era o casă mai înaltă care împedeca radele, așa că numai mai târdiu ajungeau în curtea bĕtrânului hamalŭ.

Niță se sculă. Se simția puținŭ mai desmetecitŭ ca erĭ, dér totușĭ nu se afla pe deplinŭ bine. Eșì din curte, se spălă la vale, apoi încetŭ venindŭ acasă se șterse cu o basma ce o avea în șerparŭ. Merse în tindă, îșĭ scóse o cămașă din ladă, îșĭ luă șpențĕlulŭ celŭ nou și cióreci curațĭ și încălță nisce papucĭ, ce'i căpĕtase dela unŭ domnŭ. Avea câțĭ-va creițarĭ în șerparŭ; plecă la bărberŭ și se rase, și era acum gata, îmbrăcatŭ cum nu fusese de multă vreme, așa încâtŭ când eșì nevastă-sa din casă, sta sĕ nu-lŭ cunóscă.

Niță era îmbrăcatŭ gata și sta în mijloculŭ curții și nu scia ce are sĕ facă. Până una alta îșĭ făcu de lucru prin curte, când deodată audì tóca dela biserică, și plinŭ de evlavie bietulŭ omŭ ridică stânga încetinelŭ către cerŭ, ér cu drépta îșĭ făcu cruce și dise cu graiu: „Dómne ajută'mĭ și fă'mĭ parte sĕ esŭ sănĕtosŭ din iérnă; Dómne dă-mĭ putere sĕ potŭ munci și dă-le norocŭ fetelorŭ și băetului!". Așa se închină Niță și isprăvindŭ închinarea plecă la biserică.

Nu fusese de multŭ la biserică.

Ómenii, carĭ ìlŭ întêlniau pe drumŭ, îi grăiau felŭ de felŭ de vorbe. Unii diceau sĕ nu între în biserică, căcĭ va cădea o icónă pe elŭ, alții îi spuneau că nu va găsi biserica, fiindcă s'a mutatŭ de unde fusese, și așa mai departe, căcĭ gura ómenilorŭ cine altulŭ o póte astupa decâtŭ pămêntulŭ. Niță ascultă vorbele ómenilorŭ, dér nu le luă în sémă, ci merse înainte, ajunse la biserică, făcu pe pragulŭ ei vr'o câteva mătănii și intră. Se simțea mângăiatŭ de totŭ că póte merge la altarŭ și că se póte închina. Dădu câțĭva creițarĭ preotului și se aședă și elŭ acolo la o parte, ascultândŭ slujba dumnedeéscă cu tótă smerenia.

Rĕmase la slujbă pănă la sfêrșitŭ, și câtŭ a statŭ în biserică, într'una s'a rugatŭ lui Dumnedeu, ca sĕ-'i dea putere. A luatŭ nafură și s'a miruitŭ, și astfelŭ plinŭ de mângăere și parcă ceva mai cu tărie în sine a plecatŭ acasă.

Leica Păuna a băgatŭ de sémă, că bărbatu-sĕu a fostŭ la biserică, și deastădată totŭ șĭ-a potolitŭ firea și n'a mai tăbărîtŭ cu gura pe elŭ, lucru pe care ìlŭ făcea ea de obiceiu și pe care se ținea în dreptŭ a'lŭ face. A avutŭ și bietulŭ Niță adĭ o di liniștită și era mai veselŭ, deóre-ce i-se părea, că a făcutŭ o mare faptă cu mergerea lui la biserică, cu rugăciunea lui și cu liturghia ce a dat'o părintelui. Simția în sine o bucurie și vedea parcă cum se vorŭ îndrepta lucrurile în casa lui, și cum pe viitorŭ tóte au sĕ mérgă mai cu înlesnire.

Așa gândea bietulŭ omŭ și credința acésta îi făcea de totŭ bine. Începu sĕ se cugete mai cu dinadinsulŭ la érnă, căcĭ érna era câtŭ colea; a îngrijitŭ de lemne, câtŭ i-a fostŭ cu putință, și mergea regulatŭ în cetate, de unde agonisea ceva parale.

Nu câștiga elŭ așa de multŭ, dér totușĭ agonisia atâtŭ câtŭ sĕ petecéscă haina traiului, spre a putea purta în spate nĕcazurile casei.

*

Tómna a ținutŭ cam lungŭ, și érna a fostŭ ușóră de totŭ.

mărturisimŭ, că nu cunóscemŭ casurĭ, ca cei culpabilĭ sĕ fi fostŭ pedepsiţĭ în modŭ flagrantŭ şi esemplarŭ. Din contră scimŭ casurĭ, că actele pentru corupţiunĭ la alegerĭ stau de multe orĭ cu anii neresolvate la consistoriu, spre celŭ mai mare scandalŭ şi spre cea mai mare pagubă a credincioşilorŭ.

Totŭ cam aşa mergŭ lucrurile şi la alegerea şi întregirea multorŭ protopopiate.

Se administréză protopopiate încă şi astăḑĭ în contra regulamentelorŭ positive prin administratorĭ protopopescĭ şi tóte reclamaţiunile nu folosescŭ nimicŭ. Ba s'au întêmplatŭ casurĭ, că asemenĭ administratorĭ sunt susţinuţĭ, deşi întregŭ poporulŭ credinciosŭ îi cunósce ca ómenĭ imoralĭ.

La alegerea şi întregirea comitetelorŭ parochiale reuşescŭ adeseorĭ persóne, carĭ nu se bucură de renume bunŭ în parochiă, ci suntŭ ómenĭ pătaţĭ. Asemenea reuşescŭ ómenĭ imoralĭ de multe orĭ şi la alegerile de deputaţĭ!

Unde este controlulŭ faţă cu aceştĭ ómenĭ imoralĭ? Cum va puté unŭ colegiu, care are în sînulŭ sĕu astfelŭ de ómenĭ pătaţĭ, sĕ stîrpéscă relele şi imoralitatea din parochiă, din protopopiat şi din diecesă? Cum se va puté perfecţiona organismulŭ bisericei, cum se va susţiné vaḑa şi autoritatea bisericei cu astfelŭ de individĭ? Nu este din contră celŭ mai mare periculŭ, ca poporulŭ sĕ se molipséscă în moravurile sale de esemplulŭ ce i-lŭ dau aceştĭ ómenĭ?

Şi apoi cum stă cu libertatea alegerilorŭ? Când vorŭ înceta presiunile, intimidările şi influinţările directe şi indirecte? Credŭ autorităţile nóstre bisericescĭ supreme, că este bine şi folositorŭ pentru perfecţiunea organismului bisericei, ca sĕ se întroducă mamelucismulŭ de pe terenulŭ politicŭ şi în sînulŭ ei?

Deputaţii, carĭ vorŭ fi aleşĭ pe sprîncenă, fi-vorŭ în stare sĕ aibă independenţa părerilorŭ şi convicţiunilorŭ lorŭ şi sĕ le dea espresiune prin fapte? Puté-vorŭ esercita ei adevĕratulŭ controlŭ? Şi décă nu, la ce trebue sĕ ne aşteptămŭ în ceea ce privesce desvoltarea şi prosperarea bisericei?

Dér tóte acestea scăderĭ şi neajunsurĭ nu potŭ produce o influinţă aşa de distrugĕtóre, câtŭ o produce convingerea, ce în multe locurĭ se lăţesce în poporŭ, că autorităţile bisericescĭ nu păzescŭ sfinţenia dreptăţii şi a imparţialităţii în judecăţile şi decisiunile lorŭ.

Judecĕtoriile bisericescĭ, scaunele protopopescĭ, consistoriile din nenorocire încă nu şi-au câştigatŭ renumele de neinfluinţate.

Strigă poporulŭ în gura mare şi se vaită amarŭ, că cu causele matrimoniale şi de divorţŭ se facŭ adeseorĭ abusurile cele mai marĭ şi chiar speculaţiunĭ, se amână cu anii, se ruinéză familiile materialicesce şi moralicesce. Acestŭ rĕu produce unulŭ şi mai mare: se propagă indirectŭ demoralisarea şi concubinatulŭ, c'unŭ cuvêntŭ ireligiositatea.

Judecăţile în biserică, care se aducŭ de către persóne sfinţite, arŭ trebuĭ sĕ fiă sfinte şi basate numai pe dreptate în sensulŭ adevĕratŭ alŭ pravilei şi alŭ canónelorŭ.

Congresulŭ e datorŭ sĕ se 'ngrijéscă, ca sĕ se reguleze odată competinţele de tóte categoriile şi sĕ nu mai esiste şi sĕ nu se mai tolereze tocmelĭ.

Congresulŭ ar trebui sĕ ţină sémă şi de acea plângere a poporului, că a ajunsŭ acuma a nu se mai ceti în bisericĭ nicĭ pastorale archierescĭ, necum sĕ se ţină pretutindenĭ cuvêntărĭ bisericescĭ corĕspundĕtóre spre luminarea lui de pe amvonŭ. Ar trebui sĕ aibă în vedere marea daună ce se resimte din causă că nu se facŭ în bisericĭ visitaţiunĭ canonice şi inspecţiunĭ şcolare cum se cuvine.

Şcólele au lipsă de manuale bune, scriitorii au lipsă de încuragiare. Pănă acum însĕ nicĭ unŭ bărbatŭ de şcólă nu s'a încurajat, din contră s'au ţinutŭ cu anii manuscriptele pe la consistorii, fără ca sĕ se censureze. Prea puţinĭ preoţĭ s'au distinsŭ pănă acuma prin scrierile lorŭ. Nicĭ emulaţiune nu se vede. Unde suntŭ clericii universitarĭ? Ce-au scrisŭ ei din sfera bisericéscă şi şcolară?

Congresulŭ, vrêndŭ sĕ se perfecţioneze sistemulŭ constituţionalŭ în biserică şi sĕ prindă rădăcinĭ adâncĭ în poporŭ, trebue sĕ stăruiéscă ca sĕ se întroducă fără amânare în tóte şcólele nóstre primare şi secundare şi în cursurile de catichisaţiă pentru adulţĭ studiulŭ catechismului constituţionalŭ bisericescŭ. Cum va puté poporulŭ sĕ păzéscă constituţia şi sĕ se foloséscă de ea, décă nu o cunósce?

Poporul nefiind instruit în spiritulŭ constituţiei şi continuându-se stările destrăbălate mai susŭ amintite, nu vede congresulŭ periculului ce se nasce pentru poporŭ, că se rĕcesce cu totulŭ de constituţiă, şi nu vede că duşmanulŭ bisericei nóstre şi alŭ autonomiei ei pândesce şi lucréză în ascunsŭ şi pe faţă pentru surparea baselorŭ constituţiei, care îi este unŭ ghimpe în ochiu?

Eată aşa credemŭ noi, că trebue sĕ-şĭ facă séma congresulŭ cu realitatea, cum cerŭ Esc. Sa Metropolitulŭ.

P. S. S. Metropolitulŭ mai adause în vorbirea sa inaugurală, că representanţii bisericei „sĕ-şĭ dea sémă de realitate, însĕ liberĭ de orĭ-ce preocupaţiune pentru lucrurĭ, *carĭ cadŭ afară de terenulŭ bisericescŭ.*“

In privinţa acésta aşteptămŭ, ca însuşĭ capulŭ bisericei sĕ premérgă cu esemplu, ferindu-se în viitorŭ şi ferindŭ şi pe episcopii sĕi sufraganĭ de a fi traşĭ de valurile politicei în direcţiunĭ, carĭ cadŭ afară de terenulŭ bisericescŭ şi carĭ numai la întărirea vaḑei bisericei nu potŭ contribui, precum cu durere ne-amŭ convinsŭ în ceştĭ ḑece anĭ din urmă.

Asemenea décă este sĕ se combată „curenturile fatale“ şi „pornirile stricăcióse“, de carĭ vorbesce capulŭ bisericei, totŭ numai dela iniţiativa Preasfinţiei Sale şi dela esemplulŭ ce-lŭ va da în viitorŭ se póte aştepta delăturarea lorŭ totală, căcĭ adevĕratŭ că suntŭ certe şi vrajbe în biserică, carĭ s'au străplântatŭ pănă în sînulŭ gremiului supremŭ.

Dér care părinte nu póte împăca pe fii sĕi, când în mâna lui stă de a le mulţămĭ aşteptările drepte?

După tóte aceste le adresămŭ representanţilorŭ clerului şi alŭ poporului din provincia metropolitană gr.-or. urările nóstre de bine, ca munca lorŭ sĕ fiă bogată şi roditóre pentru conservarea, întărirea şi prosperarea bisericei, şi le ḑicemŭ:

Păziţĭ constituţia ce vi s'a încredinţatŭ voue, lucraţĭ şi stăruiţĭ ca sĕ aduceţĭ poporului credinciosŭ mângăiere şi ajutorŭ în aceste ḑile de grea cercare, în schimbulŭ sacrificiilorŭ sale, şi atuncĭ veţĭ puté striga cu apostolulŭ Pavelŭ: „Luptă bună ne-amŭ luptatŭ, curgerea amŭ plinitŭ şi credinţa amŭ păzitŭ!“.

Catolicii germanĭ şi visita împĕratului Vilhelm în Vaticanŭ.

Pe când se discută fórte viu scirile sosite din Roma despre convorbirea ce a avut'o împĕratulŭ Vilhelm cu Papa, pressa ultramontană din Germania a ţinutŭ o adunare în Colonia, în care d-lŭ Windthorst, conducĕtorulŭ partidei centrului, a dispusŭ ca deocamdată sĕ se păstreze tăcere asupra acestorŭ lucrurĭ. In vorbirea ce a ţinut'o Windthorst, alŭ cărei firŭ conducĕtorŭ pornesce dela cuvintele: „Acum numai începe lupta!“ conducĕtorulŭ centrului ḑise între altele:

„Ceea ce vréu sĕ mai amintescŭ cu câteva cuvinte, este *cestiunea şcólelorŭ.* Acéstă cestiune am vĕḑut'o de multŭ născêndu-se, şi în Landshut şi Düsseldorf deja am atrasŭ atenţiunea în adunările catolicilorŭ, că *acéstă parte a luptei culturale* trebue încă cu deosebire tractată şi că ea va aduce o *luptă, care probabilŭ că va fi mai acută şi mai durabilă decâtŭ lupta prin care amŭ trecutŭ.*“

Despre călĕtoria împĕratului la Roma ḑise Windthorst:

„....Episcopii noştri au spusŭ, ce credŭ ei că e necesarŭ pentru interesele sfântului părinte, pentru independenţa sa, şi că ei consideră necesară acéstă independenţă... Sunt convinsŭ, că întâlnirea tînĕrului nostru împĕratŭ cu Sfântulŭ părinte va avé însemnătate istorică, deşi nu se scie încă totŭ imediatŭ; morile lui Dumneḑeu macină încetŭ. Avemŭ asigurarea împĕratului nostru, că elŭ protege drepturile tuturorŭ confesiunilorŭ. *Din aceste drepturĭ face parte pentru noi şi independenţa supremului păstorŭ alŭ bisericei nóstre*“.

Când Windthorst a vorbitŭ acestea, încă n'avea date autentice despre cele petrecute în Vaticanŭ.

Deodată cu vorbirea conducĕtorului centrului a venitŭ la ivélă şi cerculara electorală a Arhiepiscopului din Colonia, despre care am vorbitŭ. Dela 1874, când lupta cultului era în flóre, n'au mai apărutŭ astfelŭ de cerculare din partea episcopilorŭ prusienĭ. Se pare decĭ, că cerculara acésta va câştiga însemnătate politică-bisericéscă în lupta ce începe, de aceea reproducemŭ părţile principale din cuprinsulŭ ei:

„Influinţa, ce deputaţii esercită asupra desvoltării ordinei publice a statului, este fórte mare şi însemnată nu

---

Nu-i vorbă, bogătanii, carĭ nu s'au pututŭ sănia şi carĭ n'au pututŭ sĕ'şĭ petrécă la ghiaţă, ḑiceau că érna a fostŭ plicticósă, ḑiceau că astfelŭ de ernĭ sĕ nu le mai dea Dumneḑeu, ér lui Niţă Dragă îi părea bine, că a trecutŭ peste mare nĕcaz şi că acum, când încolţescŭ firicelele de érbă, se află încă în viéţă şi că póte căpĕta câte ceva de lucru.

Era o primăvară frumósă.

Cósta Prundului icĭ-colea era verde, ér prin unele locurĭ rĕmăsese totŭ veştedă. Şi cum este şi petrişŭ pe acea Cóstă, ţi-se părea că veḑĭ unŭ covorŭ ţesutŭ cu totŭ felulŭ de fire colorate. Sumedenie de băeţĭ alergau în drépta şi în stânga ca furnicile într'unŭ muşuroiu stricatŭ şi neastêmpĕraţĭ unii fugiau cu smeele lorŭ pe carĭ le înălţaseră, alţii se jucau în nasturĭ, în capre şi în chipurĭ, aşa încâtŭ vedeai cum viéţa primăverei intrase în fiecare băiatŭ.

Niţă Dragă nu s'a pututŭ opri de a nu merge şi elŭ odată pe Cóstă.

Incetŭ-încetŭ se urcă sĕrmanulŭ ca şi cum cine scie ce procopsélă l'ar fi aşteptatŭ acolo. Aşa e omulŭ nĕcăjitŭ, când primăvara dă viéţă naturei se simte cutropitŭ de unŭ dorŭ de a se depărta din casă.

Îĭ şi era urîtă casa, căcĭ în iérna acésta mai bine de şése sĕptĕmânĭ a zăcutŭ şi acum fugea ca copiii sĕ iésă şi elŭ la verdéţă.

Fusese greu bolnavŭ.

Câtŭ a fostŭ bolnavŭ, leica Păuna nu l'a suferitŭ în casă la ea, ilŭ nĕcăjea într'una, că nu câştigă, că ea 'lŭ îngrijesce ca pe unŭ puiu de curcă, că décă nu va munci se va desbăra de lucru şi alte multe de alde-astea îi arunca în obrazŭ leica Păuna slăbănogitului ei bărbatŭ. Când a vĕḑutŭ bietulŭ, că prea se îngróşe ocărîle, s'a dusŭ la fie-sa cea mĕritată care, deşi avea o casă de copii, ilŭ ţinù la ea patru sĕptĕmânĭ întregĭ cu de tóte, ilŭ îngriji ca o adevĕrată fică, îşĭ trăgea dela gură şi 'i da lui, fără sĕ ḑică vre-o vorbă rea pentru tóte câte suferise.

Suferise biata femee, căcĭ săracă era, dér nu se gândia la sĕrăcia ei, ci din contră muncea din greu ca sĕ facă ca tóte sĕ fiă bune.

După-ce se ridicase din patŭ, Niţă Dragă începŭ sĕ mérgă la lucru, şi séra când se întorcea, venea totŭ acasă la fiă-sa, şi totŭ ei îi da ce câştigase.

A fostŭ odată, a fostŭ a doua óră, pănă a prinsŭ de veste leica Păuna.

„Şĭ-adecă cum Trino“, grăi Păuna înfuriată într'o bună diminéţă, „şi adecă cum se muncéscă Niţă pentru voi! Asta ar fi bună“, îşĭ gătă vorba şi se uită cruntŭ la fiă-sa

Trina băgă mâna în buzunarŭ, scóse şése băncuţe, câtŭ îi dase tată-sĕu, i-le întinse mume-si şi-i ḑise:

„Ţine, maică, atâtŭ a adusŭ taica în trei ḑile.“

Leica Păuna luă banii, se înveseli la faţă ca o flóre după plóie, şi 'şĭ chemă bărbatulŭ sĕ viă se dórmă acasă, că nu se potrivesce ca sĕ caḑă pe uşile strĕinilorŭ, căcĭ are trei fete nemăritate.

Niţă vrù sĕ vorbéscă ceva, dér tăcù. După ce a statŭ puţinŭ locului, începŭ sĕ misce din umerĭ şi grăi:

„Gândeam sĕ mai rĕmânŭ o séra la Trina, dér aşa, nu sciu ce sĕ ḑicŭ.... la ea parcă e casa mai încăpĕtóre.“

„Lasă Niţă, sĕ n'ai grije, haida numai acasă, că s'orŭ face tóte bune.“

Niţă ascultă de nevastă, dădù mâna cu fiă-sa şi plecă.

După ce făcŭ vr'o câţi-va paşĭ, îşĭ întórse capulŭ şi se uita cu jale şi parcă ilŭ strîngea cineva de inimă aşa de greu ii venea sĕ mérgă acasă. Işĭ aduse aminte de Niculae şi de Chiva, şi astfelŭ într'unŭ târḑiu plecă înainte lângă nevastă-sa!

„Tu Păuno“, grăi Niţă, „n'ar fi bine sĕ ne mutămŭ şi sĕ stămŭ cu toţii, cu Trina cu totŭ, într'o casă?“

Aşa întrebă Dragă şi în acéstă întrebare era pusă tótă dragostea ce o avea elŭ pentru fiă-sa cea mare.

„Lasă Niţă“, grăi Păuna, „nu se cuvine; fetele décă se mărită nu mai suntŭ ale nóstre, ele au bărbaţii lorŭ, au copii şi nĕcasurile lorŭ. Mergemŭ noi acasă şi ne vedemŭ de treburĭ.“

Trina, când rĕmase singură, oftă odată din greu şi mulţămi lui Dumneḑeu, că s'a făcutŭ tată-sĕu sănĕtosŭ. „De nu s'ar bolnăvi érăşĭ“ îi trecŭ prin minte şi lacrimĭ se iviră în ochii ei. (Va urma.)

numai pentru statŭ, ci și pentru biserică. De aceea, iubițĭ arhidiecesanĭ, facețĭ consciențiosŭ usŭ de dreptulŭ vostru electoralŭ. Alegețĭ bărbațĭ, carĭ au simțŭ și zelŭ pentru dreptŭ și dreptate și pentru legea eternă a lui Dumnedeu, carĭ au pricepere pentru adevĕratele trebuințe ale poporului, inimă pentru sĕracĭ și părăsițĭ, carĭ suntŭ gata și în stare a înlătura nevoile sociale, iubescŭ patria și biserica; alegețĭ bărbațĭ creștinĭ, carĭ recunoscŭ religiunea și frica de Dumnedeu ca celŭ mai adêncŭ fundamentŭ și cea mai tare bastiónă a statului, carĭ suntŭ hotărîțĭ sĕ asigure caracterulŭ creștinŭ alŭ scólei și sĕ apere drepturile date de Domnulŭ și inalienabile ale bisericei; alegețĭ bărbațĭ hotărîțĭ și de caracterŭ, carĭ nu suntŭ accesibilĭ de considerațiunĭ false și de influințe, carĭ stau neclintițĭ în apĕrarea adevĕrului și a dreptului și carĭ suntŭ conscii de responsabilitatea lorŭ ca deputațĭ. Nu vĕ abținețĭ din cause ne'nsemnate dela alegerĭ, alegețĭ fără témă și fară considerațiă de persónă. In clerulŭ meu am încrederea, că nu numai la alegerĭ va lua parte, ci că și acolo, unde e necesarŭ, va lucra cu linisce și cu luare aminte, cu cuvêntulŭ și cu esemplu ca sĕ se alégă deputațĭ, carĭ se temŭ de Dumnedeu, onoréză pe regele, dau împĕratului ce este alŭ împĕratului, și lui Dumnedeu ce este alŭ lui Dumnedeu."

Cestiunea Macedoniei.

„Swoboda" din Sofia se ocupă din nou de cestiunea macedonénă, luândŭ de astădată posițiune contra presei austriace.

Pressa austriacă, dice fóia bulgară guvernamentală, ne învéță cu amenințările și cu sfaturile ei, că ce durerĭ au amicii noștri, și cei din Viena sĕ nu crédă, că noi nu le înțelegemŭ. Décă voescŭ sĕ dea Turciei sfatulŭ și acésta sĕ-lŭ urmeze, de a ocupa Rumelia orientală, poftéscă, calea'i este deschisă. Noi ne vomŭ apĕra; dér e sigurŭ că aceia, carĭ îi dau sfătulŭ, sĕ facă acésta, vorŭ fi cei dintêiu, carĭ vorŭ lua armele contra ei.

„Swoboda" stătuesce pe Turcia sĕ se ferésca de astfelŭ de sfătuitorĭ și de intrige rusescĭ, carĭ voescŭ sĕ amâne cestiunea macedonénă numai până ce le va veni lorŭ la socotélă a o scormoni după planurile lorŭ, la care de multŭ lucréză consilierii Sultanului. se recunóscă, că Bulgaria e celŭ mai bunŭ prietinŭ alŭ Turciei și că'i sfătuesce pe Macedonenĭ a se feri de orĭ-ce actŭ de violență.

In acéstă privință „Pol. Corr." a primitŭ din Constantinopolŭ următórea scire surprindĕtóre:

In cercurile diplomatice din capitala Turciei se vorbesce despre o schimbare a atitudinei marelorŭ puterĭ față cu Bulgaria. Agenții diplomaticĭ din Sofia au sĕ priméscă în curêndŭ instrucțiunĭ ca, fără a recunósce formalŭ pe principele Ferdinand, sĕ s'apropiă mai multŭ de elŭ, sĕ-lŭ visiteze, sĕ priméscă învitărĭ la palatŭ. Acéstă schimbare în atitudinea puterilorŭ ar fi pricinuită mai multŭ de împrejurarea, că Bulgaria ușorŭ ar puté fi împinsă la unŭ actŭ imprudentŭ în cestiunea macedonénă. E întrebare, décă Germania, Rusia și Francia îșĭ vorŭ schimba și ele atitudinea lorŭ, până acum nesimpatică Bulgarilorŭ.

Foile grecescĭ din Atena susținŭ, că Grecia are dreptur̆ asupra Macedoniei, care niciodată n'a fostŭ țéră bulgară.

Unŭ nou conflictŭ franco-italianŭ.

Guvernulŭ francesŭ a dispusŭ de curêndŭ, ca școlele din Tunesia sĕ fiă supraveghiate de statŭ. Guvernulŭ italianŭ a ridicatŭ obiecțiunĭ în contra acestei disp sițiunĭ.

„Pol. Corr." a primitŭ în acéstă cestiune o corespondență din Parisŭ, în care se declară ca o mare eróre, décă Italia voesce sĕ opună seriósă resistență și esecutării acestei disposițiunĭ. Adĭ nu mai merge a se provoca la capitulațiunĭ, deórece referințele politice și administrative suntŭ cu totulŭ altfelŭ de cum erau mai 'nainte. Inspecțiunea școlară o vorŭ esercita, de sine se 'nțelege, funcționarĭ francesĭ, și a li-se înterdice acestora intrarea în școlele italiane, ar fi nu numai unŭ actŭ de nepolitéță, ci și de împotrivire contra suveranității teritoriale, sub alŭ căreia scutŭ stau peste totŭ și școlele italiene și colonia. Dreptulŭ de supraveghiare asupra școlelorŭ nu i-se contestă Beiului de nicĭ o putere numai câtŭ în esercitarea lui nu trebue sĕ se trécă marginile competinței și acestei pretențiunĭ sĕ corĕspunde pe deplinŭ instrucțiunilorŭ date de ministrulŭ Goblet.

Atentatŭ contra împĕratului Wilhelm II.

Étă ce scrie „Münchener Neueste Nachrichten" în privința *atentatului proiectatŭ de nisce anarhiștĭ contra împĕratului Wilhelm II*, pe care atentatŭ de altmintrelea diarele devotate Prusienilorŭ cautā pe câtŭ numai potŭ, ca sĕ-lŭ ascundă:

Cu patru dile înainte de sosirea împĕratului la Stuttgart, se descoperi, că vr'o doisprędece anarhiștĭ din cei mai exaltațĭ au plecatŭ din Zürich și alte părțĭ ale Elveției, fără ca sĕ li se dea de urmă.

Polița din Zürich insciință pe poliția din Berlinŭ, care trimise îndată câțĭva agențĭ la Stuttgart. Tótă gendarmeria vürtenbergesă a fostŭ concentrată și a făcutŭ gardă di și nópte dealungulŭ căii ferate pe unde trebuia sĕ trécă trenulŭ oficialŭ.

Pe totŭ percursulŭ stradelorŭ, dela gară și până la palatŭ, erau douĕ rêndurĭ de soldațĭ. Ofițerii erau responsabilĭ de orĭce neorênduială s'ar fi produsŭ în secția lorŭ.

Inaintea cortegiului mergeau patru trăsurĭ cu 16 inspectorĭ.

Cu douĕ ore înainte de plecarea Împĕratului o seriă de depeșĭ alarmante sosiră la palatŭ și la direcția poliției.

Se scia, că atentatulŭ trebuia sĕ se comită în apropiere de gara Villingen; poliția fiindŭ bine informată, a pusŭ mâna pe autorulŭ principalŭ alŭ complotului, unŭ anume Trappmann, de origine bavarezŭ.

Timpŭ de nouă dile, Trapmann a reușitŭ sĕ înșele poliția, care'lŭ căuta în tóte părțile.

Intr'o cutiă, poliția a descoperitŭ patru bombe cu dinamită, care semĕnau a fi nisce cărțĭ legate. In una din aceste cutii erau 60 glónțe explosibile.

Când a fostŭ arestatŭ, Trapmann a disŭ celorŭ ce erau de față:

— M'ațĭ prinsŭ pe mine, însĕ sĕ scițĭ că nu scapă cânele de Împĕratŭ. La Coma îlŭ așteptă alții.

Trapmann n'a făcutŭ nicĭ o mărturisire până acuma, cu tóte că i s'au făgăduitŭ 100,000 mărcĭ, décă va da amănunte asupra planului tovarășilorŭ luĭ.

SCIRILE DILEI.

„Kolozsvar" s'a supĕratŭ focŭ pe noi, din causă că pe Banffy-pașa l'am asiguratŭ, că poporulŭ românŭ nu va purta pintenĭ unguresci pe lângă tóte nisuințele lui de a maghiarisa numirile de locurĭ din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca. „Décă Banffy ar voi așa ceva, atuncĭ — dice „Kolozsvar" — n'ar avé decâtŭ sĕ cumpere o grămadă de *pintenĭ și s'ar afla destuĭ Românĭ, carĭ i-ar primi* fără a se face nicĭ o presiune asupra lorŭ. Desideriu Banffy este unŭ ghimpe mare în ochii diarelorŭ românescĭ. Acestŭ bărbatŭ însĕ mai multŭ bine a făcutŭ în interesulŭ poporului românesc, decâtŭ întréga diaristică română. Elŭ apĕră fundațiunile școlare ale poporului, reguléză învĕțĕmêntulŭ și numai acum a dăruitŭ poporului unŭ gimnasiu frumosŭ, pentru a căruia esistență lui are sĕ-i mulțumescă în prima liniă. Pe lângă astfelŭ de fapte, vorba este numai o plévă gólă, pe care o mână vêntulŭ".

Vomŭ vorbi în acéstă cestiune. Pană atuncĭ, o invitămŭ sĕ ne spună fóia guvernamentală, carĭ Românĭ arŭ fi gata sĕ pórte pintenĭ unguresci?

* * *

Causa, pentru care curtea de casațiă ungurésca a anulatŭ sentința adusă de curtea cu jurațĭ din Aradŭ contra învĕțătorului *Albu*, pentru articolii ce i-a scrisŭ în „Rom. Revue", este că între jurațĭ s'a aflatŭ unulŭ, care nu era înscrisŭ în listă, ér punêndu-se întrebările, la care jurații trebuiau sĕ rĕspundă, s'a întrebatŭ, că acusatulŭ ațîțat'a contra constituției în locŭ de: „greșit'a contra § 72 referitorŭ la ațîțare contra naționalitățilorŭ", cum trebuia sĕ se pună întrebarea.

* * *

Academia ungurésca de dreptur̆ în Raab se va desființa. Incepêndŭ din anulŭ viitorŭ, nu se vorŭ mai primi ascultătorĭ, așa că în 1892 academia va înceta de a mai esista.

* * *

Marțĭ s'a ținutŭ la palatulŭ din *Viena* unŭ *consiliu militarŭ* sub președința Maiestății Sale monarchului. La consiliu au luatŭ parte între alții inspectorulŭ de cavaleriă archiducele Wilhelm, precum și archiducele Albrecht.

* * *

Guvernulŭ românŭ a înființatŭ unŭ *oficiu consularŭ*, de a doua categoriă, *la Ostenda* (Belgia.) D. de Jummé (Emilŭ) este numitŭ șefŭ alŭ acestui oficiu, cu titlulŭ de vice-consulŭ.

* * *

In sinodulŭ episcopescŭ alŭ metropoliei sêrbescĭ din *Carlovițŭ*, ce se va întruni în luna viitóre în acestŭ locŭ, se va alege și unŭ episcopŭ pentru diecesa Pancrazului.

* * *

Cetimŭ în „Românulŭ" de Mercurĭ: „Adĭ curtea de apelŭ din Bucurescĭ trebuie sĕ se pronunțe în însemnatulŭ procesŭ de mai multe milióne dintre d-lŭ Gr. *Cantacuzino* cu fabricanții *Freund & Naschauer* din Budapesta. Étă despre ce este vorba: In anulŭ 1882, d. G. Gr. Cantacuzino a descoperitŭ pe una din moșiile sale din județulŭ Prahova unŭ mare numĕrŭ de puțurĭ de păcură. D. Cantacuzino a adusŭ mai mulțĭ inginerĭ din streinătate, cheltuindŭ o sumă fórte mare cu instalarea diferitelorŭ felurĭ de mașinĭ. Nu multŭ după acésta, mai multe case din streinătate întrară în tratative cu d-nulŭ Cantacuzino, spre a le furnisa sume însemnate de păcură. Cea mai însemnată comandă de păcură o facŭ firma *Freund & Naschauer* din Budapesta, căreia d. Cantacuzino se obligă a furnisa anualŭ câte șese mii de vagóne de păcură. N'a trecutŭ multŭ timpŭ și puțurile secară de odată. Mai mulțĭ ómenĭ specialĭ fură adușĭ, dér tóte aceste încercărĭ au rĕmasŭ infructuóse. Domnulŭ Cantacuzino anunță imediatŭ despre acésta numita casă; acésta însĕ nemulțumită intentă unŭ procesŭ de daune și interese în sumă de 3 milióne d-lui Cantacuzino. Tribunalulŭ negăsindŭ întemeiată acéstă cerere, o respinse. Acum după mai multe amânărĭ, procesulŭ se află înaintea curței de apel din Bucurescĭ."

* * *

In Parisŭ *s'a desvĕlitŭ* în dilele acestea cu mare solemnitate *statua lui Shakespeare*, dăruită de unŭ Englesŭ, ér în Londra *statua lui Gordon.*

* * *

D-lŭ *Ghica*, membru în comisiunea dunăréna, a fostŭ numitŭ *ministru plenipotențiarŭ* alŭ României *la Berlinŭ*, în loculŭ d-lui Vĕrnavŭ Liteanu.

* * *

† **Ioan Gött.** Astădĭ se vorŭ petrece la mormêntŭ rĕmășițele pămêntescĭ ale bĕtrânului tipografŭ, proprietarŭ și odinióră redactorŭ alŭ diarului „Kronstädter Zeitung", care a fostŭ pentru Brașovŭ, unde a venitŭ la anulŭ 1832 din ducatulŭ Nassau, unŭ factorŭ de căpetenia alŭ progresului și alŭ luminării. Ca omŭ istețŭ și liberalŭ, a contribuitŭ nu numai la lățirea literaturei germane, ci și la a celei române, făcêndŭ posibilă și edarea fóiei nóstre „Gaz. Trans." la 1837 în tipografia sa. Iubit și stimat de toțĭ concetățenii séĭ fără deosebire de naționalitate, Ioan Gött a dusŭ o viéță frumósă și onorifică, ocupândŭ mai târdiu și postulŭ de oratorŭ și de primarŭ alŭ orașului, și ajungêndŭ vêrsta de 78 de anĭ. Depunemŭ și noi tributulŭ nostru de stimă și de simpatiă pe mormêntulŭ decedatului și adresămŭ cele mai sincere condolențe familiei sale multŭ obidate.

* * *

Estragemŭ din diarulŭ parisianŭ „Le Figaro" următórele rîndurĭ dintr'o dare de sémă a călĕtoriei ce a întreprinsŭ d. de Freycinet, ministrulŭ de resbelŭ alŭ Franciei, la Sevran Livry: D. de Freycinet a asistatŭ între altele și la o esperiență făcută de d-lŭ *Alexandru Ciurcu*, fostŭ directorŭ alŭ „Independenței Române", cu propulsorulŭ sĕu cu reacțiă, alimentatŭ prin unŭ explosivŭ specialŭ. Cetitorii „Figaroului" îșĭ aducŭ aminte, că noulŭ motorŭ fórte originalŭ este destinatŭ a fi utilisatŭ pentru navigația aeriană. Acéstă experiență consistă în a face sĕ circule unŭ vagonetŭ pe o cale ferată, prin simpla mișcare ce producŭ gazele eșindŭ în aerŭ. Acéstă esperiență a reușitŭ într'unŭ modŭ perfectŭ și d. de Freycinet a complimentatŭ pe tênĕrulŭ inventatorŭ. D. Ciurcu îșĭ propune sĕ facă în curêndŭ nisce esperiențe publice la care va invita cerculŭ învĕțațilorŭ și presa.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 19 Octomvre. In exposeu declară Tisza, că acela, care va presenta bugetulŭ pe 1890, va fi în posițiune sĕ presinte unŭ bugetŭ fără deficitŭ.

Potsdam, 19 Octomvre. După amédĭ s'a pusŭ în presența Împĕrătesei Fridericŭ pétra fundamentală a mausoleului pentru Fridericŭ.

Berlinŭ, 19 Octomvre. Profesorii Bergmann și Gerhardt au rĕspunsŭ la învitarea procurorului, d'a înmâna acusațiune contra lui Mackenzie, că dorescŭ sĕ se lățéscă câtŭ se póte mai multŭ broșura lui, deórece ofensele se rĕsfrângŭ asupra lui însușĭ.

Bucurescĭ, 19 Octomvre. In urma divisării partidelorŭ oposiționale, pentru cele 300 de mandate ce suntŭ de ocupatŭ la viitórele alegerĭ nouĕ pentru parlamentŭ, s'au pusŭ 2700 de candidaturĭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.15
Renta de hârtiă 5%	91.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	97.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ terate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	115.50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.50
Acțiunile băncei austro-ungare	871.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	307.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	313.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.66
Mărcĭ 100 împ. germane	59.60
Londra 10 Livres sterlinge	121.75
Renta de aurŭ austriacă	109.95
Losurĭ din 1860	140.—

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Domniĭ, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că maĭ avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrat. „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.